

Protokoll
mellom
Helsedepartementet
og
Hordaland fylkeskommune

**Vedrørende overføring av formuesposisjoner til staten med hjemmel i
helseforetaksloven i anledning statens overtakelse av spesialisthelsetjenesten
fra 1.1.2002**

1 Innledning

- 1.1 Med bakgrunn i lov om helseforetak av 15. juni 2001 nr. 93 ("helseforetaksloven"), ble det 14., 15. og 23. november 2001 gjennomført samtaler mellom Hordaland Fylkeskommune ("Fylkeskommunen") og Staten v/Sosial- og helsedepartementet ("SHD"). Samtalene har i hovedsak vært begrenset til å gjelde aktivaposter som faste eiendommer og/eller rettigheter knyttet til eiendommer. Samtalene har resultert i en sammenstilling med oversikt over de formuesposisjoner som er drøftet. Sammenstillingen følger som vedlegg 1 til denne protokollen.
- 1.2 Sammenstillingen angir hvilke opplistede eiendommer og andre formuesposisjoner m.v. som det i drøftelsene er oppnådd ens syn om at: (i) Fylkeskommunen skal beholde (angitt med "F"), (ii) Staten ved de regionale helseforetakene skal overta (angitt med "S" eller "SL") og (iii) det skal gjennomføres en oppdeling av eiendommer (angitt med "O").
- 1.3 Sammenstillingen angir videre hvilke eiendommer og formuesposisjoner m.v. hvor det i drøftingene ikke er avklart et felles syn med hensyn til hvorvidt disse formuesposisjonene skal overtas av Staten ved de regionale helseforetakene (angitt med "U").
- 1.4 For alle tilfeller hvor det iht denne protokollen og vedlagte sammenstilling fremgår at Helsedepartementet ("HD") skal overta en virksomhet eller formuesposisjon, innebærer overtakelsen også at Staten i medhold av helseforetaksloven overtar alle rettigheter og forpliktelser som er knyttet til virksomheten eller formuesposisjonen.
- 1.5 HD og Fylkeskommunen tar forbehold om at det kan foreligge faktiske feil i vedlagte sammenstilling.

Sammenstillingen er ikke nødvendigvis uttømmende og begrenser ikke Statens rett og plikt til å overta formuesposisjoner så langt dette følger av helseforetaksloven. Alle

forhold som har vært fremme i drøftelsene mellom Staten og fylkeskommunen, og som fremgår av sammenstillingen med tilhørende vedlegg, er imidlertid vurdert og vil ikke danne grunnlag for nye krav fra Staten om overføring av ytterligere formuesposisjoner.

I den grad slike forhold oppdages vil dette bli korrigert direkte mellom HD eller den HD utpeker og Fylkeskommunens representanter.

- 1.6 Formuesposisjoner hvor det er avklart et felles syn om at HD eller den HD utpeker overtar i overensstemmelse med helseforetaksloven iht denne protokollen og vedlagte oppstilling, går risikoen for formuesposisjonen med virkning fra og med 01.01.2002, over til HD eller den HD utpeker. Staten overtar fra samme tidspunkt den fulle faktiske og rettslige rådighet over formuesposisjonene. Fylkeskommunen er frigjort fra ethvert ansvar for formuesposisjonene etter 31.12.2001 med mindre annet er uttrykkelig avtalt. Dette gjelder også formuesposisjoner der HD og fylkeskommunen har et ens syn på at overføring skal skje, men hvor overføringen ikke er formalisert.
- 1.7 HD og Fylkeskommunen vil arbeide for at uavklarte forhold knyttet til omtvistede formuesposisjoner ikke skal medføre problemer for uforstyrret videreføring av driften av spesialisthelsetjenesten og er innstilt på å finne praktiske løsninger som ivaretar dette. Drift av sykehus skal i alle tilfeller forestås av helseforetakene.
- 1.8 I de tilfeller formuesposisjoner benyttes både av spesialisthelsetjenesten og øvrige virksomhetsområder under Fylkeskommunens ansvar forutsettes det inngått særskilte avtaler om vederlagsfri bruksrett eller leierett på nærmere omforente vilkår.
- 1.9 Staten skal bære alle kostnader som påløper i tilknytning til gjennomføring av nødvendig tomtefradeling (herunder kart- og delingsforretninger), kostnader som påløper i de tilfeller det er nødvendig å fremme saker for lokale reguleringsmyndigheter, kostnader som påløper ved overføring av andre rettigheter samt kostnader som påløper ved nødvendig formalisering av andre forhold for å gjennomføre overføringen av formuesposisjonene.

2 Nærmere om enkelte formuesposisjoner

- 2.1 Fylkeskommunen og Staten v/HD har felles oppfatning av følgende forhold som vedrører Valen sjukehus;
 - a) Sjukehuset skal kunne disponere bygning betegnet snekkeriet ("grisehuset") i samsvar med nåværende bruk. Sjukehuset dekker nødvendig vedlikehold og løpende driftsutgifter relatert til bruken av bygningen. De nærmere detaljer vedrørende disposisjonsretten avtales direkte mellom Fylkeskommunen og Valen sjukehus.

- b) Sjukehuset overtar kirkegårdseiendom og det etableres fri atkomst/veirett til kirkegården. Det foretas utskillelse av selve kirkegården og eiendommen overskjøtes sjukehuset i henhold til de generelt avtalte vilkår, jfr pkt 1.9
- c) Når det gjelder hytteeiendommer beliggende i utmarksområder som Fylkeskommunen skal beholde vil Fylkeskommunen inngå en avtale om opprettholdelse av bruksrett/disposisjonsrett for sjukehuset i henhold til tidligere praksis. De nærmere detaljer vedrørende bruksretten avtales direkte mellom Fylkeskommunen og Valen sjukehus.
- d) Fylkeskommunen gir Valen sjukehus tilgang til innmark og nærområder for bruk i behandlingsøyemed i henhold til tidligere bruk. De nærmere detaljer vedrørende slik bruksrett avtales direkte mellom Fylkeskommunen og Valen sjukehus.
- e) Ansatte og pasienter ved Valen sjukehus skal ha adgang til og bruk av kaiområdet og strandsonen ved de eiendommer som Fylkeskommunen beholder samt Valeøya, i tråd med tidligere praksis.
- f) Det etableres rett til å inngå avtale om plassering av hest som sjukehuset eier, aktivisering av pasienter knyttet opp mot gardsdriften og pasientenes mulighet til å besøke gården.
- g) Evt. uenighet mellom sjukehuset og Fylkeskommunen om inngåelse av avtaler om bruksrett m.v. i pkt. a-f) ovenfor avklares mellom Helsedepartementet og Fylkeskommunen.
- h) Fylkeskommunen vil levere kraft direkte til sjukehuset på gunstige vilkår, likevel slik at sjukehuset i tillegg til kraftprisen også skal dekke overføringspris (nettkostnad). De nærmere detaljer vedrørende drifts- og leveransmessige forhold avtales direkte mellom Fylkeskommunen og sjukehuset

2.2 Fylkeskommunen og Staten v/HD har felles oppfatning av hvilke boligeiendommer i Bergen som skal overføres til Staten og hvilke eiendommer som skal beholdes av Fylkeskommunen. Staten v/HD gjør ikke krav på leie- eller disposisjonsrett til noen av de boliger Fylkeskommunen beholder. Fylkeskommunen vil kunne ivareta Haukeland sykehus` evt. behov for tilgang til ytterligere personalboliger gjennom særskilt avtale mellom Fylkeskommunen og helseforetaket. Fylkeskommunen vil, foreløpig for en treårs-periode, tilby helseforetaket fortrinnsrett til leie av boenheter nær sykehusområdet. Fylkeskommunen vil for eiendommer i umiddelbar nærhet av Haukeland også tilby Helseforetaket en rett til å kjøpe boliger som fylkeskommunen ønsker å selge, til markedspris før boligen/ene blir lagt ut for budrunde. Markedsprisen fastsettes av eiendomsmeidler som står for salget, etter at det er innhentet takst. De

nærmere detaljer forutsettes regulert i særskilt avtale mellom Fylkeskommunen og helseforetaket.

3 Protokollering av Fylkeskommunens særmerknader

3.1 Noen prinsipielle utgangspunkt

- a) Fylkeskommunen la de hovedsynspunkter som fremkommer i punktene fra b) til i) til grunn for sine drøftinger med staten om vilkår for overdragelse av formuesposisjoner m.m. i forbindelse med statlig overtakelse av spesialisthelsetjenesten. I den utstrekning Fylkeskommunen har akseptert andre resultat enn det som følger av nedenstående punkter er dette basert på konkrete vurderinger i det enkelte tilfellet og endrer ikke Fylkeskommunens prinsipielle oppfatning..
- b) Fylkeskommunen har en grunnlovsbeskyttet rett til full erstatning såfremt staten gjennom lov beslutter å kreve overført til seg "rørlig eller urørlig Ejendom til offentlig Brug..", jfr Grunnlovens § 105. Dette innebærer at det ved fastleggelse av innholdet i helseforetakslovens § 52 nr 6 må foretas en harmoniserende fortolkning i lys av Grunnlovens § 105. I den utstrekning staten fastholder en forståelse av Helseforetakslovens § 52 nr 6 som innebærer krav om overføring av formuesgoder i strid med Grunnlovens § 105 tar Fylkeskommunen forbehold om å kreve erstatning.
- c) Fylkeskommunen aksepterer å overføre til staten alle rettigheter og forpliktelser som er nødvendig for drift av spesialisthelsetjenesten. Dette innebærer at staten overtar en formuesposisjon dersom – og så langt – den på tidspunktet for ansvarsovertakelsen er funksjonelt nødvendig for statens mulighet til å yte spesialisthelsetjeneste i samsvar med det ansvar som er pålagt i lovgivningen.
- d) Det skal knyttes tilbakeføringsklausuler til alle varige formuesposisjoner. Dette innebærer at formuesposisjonen vederlagsfritt skal tilbakeføres den aktuelle Fylkeskommune dersom den besluttes nedlagt, avhendes eller på annen måte benyttes til andre formål enn det som er omhandlet i Helseforetakslovens § 52 nr 6, første ledd. Dette krav er ikke gjort gjeldende for sykehuseiendommer som benyttes til pasientbehandling i henhold til spesialisthelsetjenesteloven og som avhendes for å finansiere tilsvarende bygg i samme fylke. Dersom staten motsetter seg slike tilbakeføringsklausuler, tas det forbehold om å kreve erstatning for det tilfellet at forutsetningene for vederlagsfri overføring ikke er oppfylt eller senere svikter.
- e) For flere institusjonseiendommers vedkommende tilligger det betydelige grunnarealer og tomteområder som i dag ikke har noen funksjonell betydning for Fylkeskommunens spesialisthelsetjenestetilbud. Kun institusjoner med et naturlig arrondert tomteareal overføres.

- f) Spesialisthelseinstitusjonene i Fylkeskommunen dekker behovet for ikke-medisinske støttefunksjoner på ulik måte. Fylkeskommunen er av den oppfatning at disse virksomheter ikke er slik funksjonelt tilknyttet spesialisthelsetjenesten at de omfattes av helseforetakslovens angivelse av formuesposisjoner som skal overføres staten. Under enhver omstendighet representerer disse virksomheter økonomiske goder som kan kreves erstattet i den utstrekning de kreves overført til staten.
- g) Fylkeskommunen er prinsipielt av den oppfatning at boliger for ansatte ikke er nødvendig for å drive spesialisthelsetjeneste og at de ikke omfattes av den angivelse av formuesposisjoner som skal overføres staten iht helseforetakslovens § 52 nr 6. Under enhver omstendighet representerer disse formuesposisjoner økonomiske goder som kan kreves erstattet i den utstrekning de kreves overført til staten.
- h) Apoteker som ikke er offentlige sykehusapotek er ikke omfattet av helseforetaksloven § 52 nr 6` angivelse av de formuesposisjoner som skal overføres staten. I alle tilfeller vil apoteker i Fylkeskommunens eie representere en selvstendig formuesverdi som ikke kan kreves overført til staten uten full erstatning av apotekets økonomiske verdi.
- i) Fylkeskommunens utgifter i forbindelse med planlegging, utredninger, dokumentasjon m.m. (transaksjonsutgifter) i forbindelse med sykehusreformen, dekkes i sin helhet av Staten.
- j) Denne protokoll med vedlegg begrenser ikke statens plikt til å tre inn i alle forpliktelser som er relatert til spesialisthelsetjenesten.
- k) Staten overtar ansvaret for spesialisthelsetjenesten fra og med 01.01.2002. Fylkeskommunen vil frem til overtakelsestidspunktet foreta disposisjoner over aktuelle formuesposisjoner som ledd i virksomhetenes ordinære drift.
- l) Fylkeskommunen beholder – med mindre annet uttrykkelig er avtalt – den faktiske og rettslige rådighet over omtvistede formuesposisjoner inntil endelig forhandlings- eller tvisteløsning foreligger.

3.2 Særlige forhold knyttet til konkrete formuesposisjoner

4 Protokollering av departementets særmerknader

Punkt 3 inneholder særmerknader fra fylkeskommunen og gir således ikke uttrykk for noen form for enighet mellom fylkeskommunen og HD. Det kan ikke utledes rettigheter eller rettsposisjoner av disse særmerknadene eller at HD ikke helt eller delvis har reservert seg mot fylkeskommunens særmerknader.

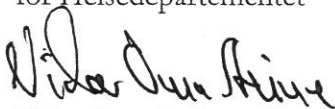
Formuesposisjoner, rettigheter og plikter som er omfattet av helseforetaksloven § 52 nr. 6 ble overtatt av staten ved regionale helseforetak ved ikrafttredelsen 1. januar 2002. Fylkeskommunen har ikke lenger rettslig rådighet over disse formuesposisjonene, rettighetene og pliktene. Dersom fylkeskommunen forvalter formuesposisjoner, rettigheter og plikter omfattet av overtagelsen, kan den ikke foreta faktiske disposisjoner som kan vanskeliggjøre endelig overføring til staten ved regionale helseforetak. Det ovennevnte gjelder også formuesposisjoner, rettigheter og plikter som det ikke er oppnådd enighet om, inntil endelig avgjørelse foreligger.

5 Forbehold om politisk godkjenning

- 5.1 Fylkeskommunen presiserer at de møtende representanter ikke har fullmakt til å forplikte Fylkeskommunen, idet alle overføringer av formuesposisjoner fra Fylkeskommunen til Staten forutsettes forelagt og eventuelt godkjent av kompetente fylkeskommunale organ. Fylkeskommunens representanter bekrefter imidlertid å ville fremlegge og anbefale innholdet i denne protokollen med vedlegg for nødvendig politisk behandling og vedtak.
- 5.2 Hvis Fylkeskommunens kompetente organ ikke godkjenner denne protokollen med vedlegg som angitt, slik den er signert av Fylkeskommunens møtende representanter, er heller ikke HD bundet av denne protokollen.

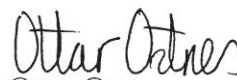
Oslo, [dato] 18/4-02

for Helsedepartementet

Vidar Oma Steine e.f.

ekspedisjonssjef

Ottar Ostnes

direktør

for Hordaland fylkeskommune

